

Gk.7031.2.26.2021

Bielsk Podlaski, 17 marca 2021r.

**Rada Miasta
Bielsk Podlaski**

Wniosek

W załączeniu przedstawiam projekt uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, celem jej podjęcia.

Uzasadnienie

Proponowana metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest metodą od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Jest to kontynuacja metody, która obowiązywała w latach poprzednich.

W celu zbilansowania wydatków ponoszonych przez Miasto Bielsk Podlaski istnieje konieczność zwiększenia wysokości obowiązującej stawki opłaty wpłacanej przez mieszkańców miasta Bielsk Podlaski za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W przedstawionym Państwu przygotowanym projekcie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty proponuje się zmianę wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny ze stawki 24 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej nieruchomość na stawkę 30 zł (Tabl. Nr 2).

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w przypadku przyjęcia przez Radę Miasta Bielsk Podlaski nowej stawki w wysokości 30 zł od osoby z dniem 1.05.2021r., i obowiązywania stawki „starej” w okresie od 1.01.2021r. do 30.04.2021r. w wysokości 24 zł od osoby, i tak wystąpi niedobór dochodów z tytułu samej opłaty w wysokości (-44 401 zł) – Tabl. Nr 2. Natomiast przy uwzględnieniu w planowanych dochodach Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, oprócz dochodu z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, także innych dochodów takich jak: wpływy z tytułu kosztów upomnień i z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat, niedobór dochodów może wynieść (- 35 851 zł) - Tabl. Nr 3b.

Stawka 30 zł od osoby została wyliczona przy założeniu:

1. Wysokości planowanych wydatków w 2021r. na poziomie 6.601.189 zł (Tabl. Nr 1), Planowane wydatki Systemu Gospodarowania Odpadami, zakładają między innymi wydatki zaakceptowanej rekompensaty dla MPO spółka z o.o. w Bielsku Podlaskim - 5 723 840 zł (86,71% ogółu planowanych wydatków), wydatki PSZOK – 540 000 zł (8,18% ogółu planowanych wydatków) oraz pozostałe wydatki (5,11% planu wydatków), w tym wydatki administracyjne.
2. Uwzględnienia w Systemie Gospodarowania Odpadami (Tabl. Nr 2)
 - 1) zwolnienia z tytułu posiadania kompostownika – 122 220 zł (przyjmuje się, że 50% liczby mieszkańców z domów jednorodzinnych będzie chciało skorzystać z ulgi);

- 2) zwolnienia z tytułu posiadania Karty Dużej Rodziny – 179 760 zł (KDR), (przyjmuje się, że 1070 mieszkańców będzie chciało skorzystać z ulgi).

Wprowadzone zwolnienia obowiązkowe i dobrowolne niewątpliwie wpływają na zmniejszenie dochodów z tytułu opłaty.

Należy podkreślić, że do ustalania stawki nie były brane pod uwagę koszty, lecz wydatki. Koszty są między innymi wyższe o zobowiązania, które wystąpią na koniec roku 2021 (Tabl. Nr 3).

Nowy cennik na zagospodarowanie poszczególnych odpadów, który obowiązuje w Przedsiębiorstwie Usług Komunalnych w Hajnówce od 1.01.2021r. (Zarządzenie Nr 14/2020 Prezesa Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Hajnówce z dnia 5 listopada 2020r. w sprawie ustalenia wysokości opłat z tytułu przyjmowania odpadów do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce) pokazuje, że ceny jednostkowe netto za zagospodarowanie są wyższe w przedziale od o 22% do aż o 575% od cen obowiązujących w pierwszej połowie 2020r.

Potrzeba zwiększenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszonej przez mieszkańców naszego miasta rośnie, ponieważ rosną koszty całego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, a System ten powinien się bilansować. Proponowana stawka opłaty doprowadzi lub znacząco zbliży system do zbilansowania się.

Należy podkreślić, że z analizy cen ostatnio ogłoszonych przez j.s.t. przetargów na odbiór i zagospodarowanie odpadów wynika, że ceny stale rosną (Tabl. Nr 4). W Bielsku Podlaskim mieszkańcy wytwarzają duże ilości odpadów (w przeliczeniu na 1 osobę - 391 kg w 2020r.) w porównaniu do innych j.s.t., zwłaszcza gmin wiejskich. Cena wynagrodzenia ustalona na 2021r., w wyniku podpisanej przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski a Zarządem Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Spółki z o.o. w Bielsku Podlaskim, umowy jest niska. Było to możliwe dzięki utworzeniu spółki, której zadanie Miasta polegające na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych zostało w całości powierzone tej spółce. Umowa na 2021r. zakłada odbiór ok. 8 000 Mg odpadów, a średnia cena za 1 Mg zaplanowanego odbioru i zagospodarowania odpadów wynosi obecnie 723 zł /1Mg odpadów. Przyjmując, że Miasto Bielsk Podlaski nie utworzyłoby spółki MPO i nie powierzyło jej ww. zadania, zobowiązane byłoby wówczas do przeprowadzenia procedury przetargowej. Z dużym prawdopodobieństwem można zakładać, że koszt Systemu Gospodarowania Odpadami, przy niezmiennych planowanych wydatkach innych niż związanych wyłącznie z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych (o których mowa w Tabl. Nr 1) i tendencji wzrostowej ceny za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, należy przypuszczać, że cena w wyniku przetargu ukształtowałaby się na poziomie co najmniej 1200 zł/Mg odpadów. Przełożyłoby się to niewątpliwie na wzrost wydatków rocznych o co najmniej 3 816 000 zł. O ile obecnie planowane wydatki budżetowe z przeznaczeniem na realizację zadania: odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zostało zaplanowane na kwotę 5 723 840 zł, to mając na uwadze powyższe założenia (uzyskanie w wyniku przetargu ceny w wysokości co najmniej 1200 zł/Mg odpadów) w budżecie należałoby zaplanować kwotę 10 417 189 zł (6 601 189 zł + 3 816 000 zł) a nie jak obecnie 6 601 189 zł.

Zestawienie przykładowych przetargów wraz z ceną za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg odpadów w takich j.s.t. jak: Gmina Boćki, Gmina Orla, Gmina Wyszki, Miasto Brańsk, Gmina Brańsk, Gmina (wiejska) Bielsk Podlaski, Gmina Dziadkowice, Gmina Krynki przedstawia Tabl. Nr 4. Najwyższa cena według załączonego zestawienia przedstawia się w gminie Wyszki – 1 628,59 zł/Mg.

W Tabeli nr 4 dotyczącej wyników przeprowadzonych ostatnio przez samorzady przetargów ujęto gminę wiejską Bielsk Podlaski, która realizuje ww. zadanie z ustaloną ceną 722,52 zł/Mg. Wykonawcą jest nasza spółka - Przedsiębiorstwo Komunalne. Należy podkreślić, że umowa zawarta jeszcze w 2020 roku obowiązuje do 30 czerwca 2021r. Należy domyślać się, że cena po przeprowadzeniu postępowania przetargowego na odbiór i zagospodarowanie odpadów będzie wyższa.

Mając na uwadze przedstawiony materiał analityczny (załączniki do niniejszego wniosku) bezwzględnie istnieje potrzeba jak najszybszego zwiększenia stawki opłaty za odpady. Każdy miesiąc zwłoki generuje niedobór dochodów. Referat Gk dołoży wszelkich starań, przy założeniu przyjęcia zaproponowanej uchwały, aby weszła ona w życie z dniem 1 maja 2021r.

Informacyjnie podaję, że Miasto Bielsk Podlaski podpisało jednostronnie List Intencyjny dotyczący współpracy w ramach pilotażowego Programu GovTech Polska na aplikację wykrywającą niespójności w deklaracjach określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z Miastem Świdnik, po wcześniejszej naszej propozycji zmian w tekście Listu i protokole przekazania, a także końcowym uzgodnieniu wersji ww. dokumentów z Miastem Świdnik.

Pragnę podkreślić, że pierwsze czynności nawiązania współpracy z Miastem Świdnik zostały rozpoczęte w pierwszej dekadzie miesiąca lutego 2021r. (kontakt telefoniczny – pierwsza dekada miesiąca lutego 2021r., oficjalne pismo do Burmistrza Miasta Świdnik – wysłano dnia 10.02.2021r.).

Aplikacja jest udostępniana w wersji nieodpłatnej zgodnie z założeniem pilotażowego Programu GovTech Polska. Wątpliwości natomiast budzi strona prawna pozyskiwania danych. Po otrzymaniu od Miasta Świdnik linku umożliwiającego aktywację programu, analizie prawnej zostanie poddany sposób pozyskiwania informacji.

Od kilku miesięcy, na podstawie zarówno doniesień prasowych, medialnych, jak i własnych analiz i obserwacji zauważalny jest skokowy trend w zakresie podwyżek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zarówno w dużych miastach jak i mniejszych gminach. Przy czym skala podwyżek zaplanowanych, bądź już zatwierdzonych przez organy stanowiące poszczególnych samorządów sięga coraz częściej stawek maksymalnych. W niektórych j.s.t. stawki te zwiększono dwukrotnie w ciągu roku (Tabl. Nr 5).

Pragnę zauważyć, że szczegółowo wydatki funkcjonowania systemu zostały niejednokrotnie opisane i przedstawione w poniższych wnioskach oraz pismach, kierowanych do Państwa Radnych, a mianowicie:

- 1) z dnia 17.06.2020r., znak Gk.7031.2.57.2020
- 2) z dnia 12.08.2020r., znak Gk.7031.2.64.2020
- 3) z dnia 15.09.2020r., znak Gk.7031.2.72.2020
- 4) z dnia 14 października 2020r., znak Gk.7031.2.75.2020
- 5) z dnia 12 listopada 2020 r., znak Gk.7031.2.88.2020
- 6) z dnia 11 grudnia 2020 r., znak Gk.7031.2.103.2020

Pomimo tego niżej jeszcze raz przypominam obowiązujące przepisy dotyczące organizowania Systemu Gospodarowania Odpadami. System ten, tak jak podkreślono wyżej, powinien się bilansować, co oznacza, że wnoszone przez mieszkańców opłaty powinny pokrywać wszystkie z tym Systemem związane koszty / wydatki.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi przez gminę zostało uregulowane w ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020r., poz. 1439). Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 6r ww. ustawy System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi zorganizowany przez gminę powinien się samofinansować, co przekłada się na obowiązek ustalania wysokości ponoszonych przez mieszkańców gminy opłat na poziomie zabezpieczającym pokrycie kosztów funkcjonowania ww. Systemu.

W świetle art. 6r. ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, cyt. „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy”.

Natomiast w świetle art. 6r. ust. 2 cyt. „2. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.”

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Wypełniając dyspozycję art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy, w drodze uchwały zobowiązana jest dokonać wyboru jednej z określonych w art. 6j ust. 1 i 2 metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz ustalić stawkę takiej opłaty.

Zgodnie z art. 6j ust. 1 ww. ustawy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości zamieszkałej stanowi iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- 3) powierzchni lokalu mieszkalnego

– oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Na podstawie art. 6k ust. 3 ww. ustawy rada gminy określa stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w wysokości nie niższej niż dwukrotność i nie wyższej niż czterokrotność wysokości stawki ustalonej przez radę. W zaproponowanym projekcie uchwały proponuje się podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w dwukrotnej wysokości stawki ustalonej przez radę tj. w wysokości 60 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.

Zgodnie z art. 6k ust. 2a, rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc 2 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za mieszkańca. Na podstawie obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2019 r., dochód ten wynosi 1819 zł, co się przekłada na stawkę 36,38 zł miesięcznie od mieszkańca.

Mając na uwadze powyższe wnoszę jak na wstępie.

Z up. BURMISTRZ MIASTA

/-/ Bożena Teresa Zwolińska
Z-CA BURMISTRZA

W załączeniu:

1. Projekt uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.
2. Tabl. Nr 1. Plan wydatków na 2021r. Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (SGO),
3. Tabl. Nr 2. Symulacja opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwzględnieniem planowanych zwolnień w 2021r.,
4. Tabl. Nr 3 a. Planowany wynik finansowy bilansu Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (SGOK) w Bielsku Podlaskim na 2021 rok z uwzględnieniem stawki 24zł przez cały 2021r.,
5. Tabl. Nr 3 b. Planowany wynik finansowy bilansu Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (SGOK) w Bielsku Podlaskim na 2021 rok z uwzględnieniem stawki 24zł w okresie od 1.01.2021r. do 30.04.2021r. i stawki 30 zł od 1.05.2021r. do 31.12.2021r.,
6. Tabl. Nr 4 Zestawienie przykładowych przetargów wraz z ceną za odbiór i zagospodarowanie 1Mg odpadów,
7. Tabl. Nr 5 Zestawienie przykładowych uchwał w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty z terenu województwa podlaskiego.